

SELMECBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felolós szerkesztő és lapfajladonos:

KUTI ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illett reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A szélesvágányu vasut.

Az októberi közgyűlés tárgya a felet dönteni, hogy megépüljön-e Hontnémetitől—Selmecbányára a szélesvágányu vasut, vagy sem? Eddig két bizottság foglalkozott városunkban ezen fontos kérdéssel, és pedig a kereskedők és a polgármester által összehívott nagy bizottság. Mindkét bizottság egyhangulag azt határozta, hogy városunknak nemcsak szükséges a szélesvágányu Hontnémeti összeköttetés, de életszükséglet is.

Ezen a héten tartotta Hontmegye közgyűlését, ott a legnagyobb lelkesedéssel és egyhangulag szavazták meg ezen összekötő vasútra a 120000 korona hozzájárulást, a közgyűlésen kiemelték, hogy Selmecbánya a megye terményeinek fogyasztója, s így a megye saját jól felfogott érdekében jár el, midőn Selmecbányával a vasuti összeköttetést előmozdítja.

Meg volt már mondva, hogy ezen szélesvágányu vasut által a fővároshoz 120 km-rel leszünk közelebb, hasonlóképpen Béccsel is rövidebb összeköttetésbe jövünk, mint akár Budapesten akár Ruttkán át. Tizenkét év óta vajudik már a szélesvágányu vasut kérdése, több ízben tárgya volt ez bizottsági majd közgyűlési értekezleteknek, sajnos azonban nem létesült, s azóta azt tapasztaltuk, hogy városunk nemcsak a régi maradt, s így nem fejlődött, hanem ellenkezőleg inkább visszafejlődött és mi szegényebbek lettünk, régi összeköttetésünktől elestünk. Piacunkat felkeresik ugyan a Garamvölgyiek, ide élelmi szereket, zöldséget, vajtat, turót szállítanak, de a kis kereskedők már nem itt vásárolják be szükségleteiket. Bakabánya és Korpona még mindig ellát zöldséggel és gyümölcsessel, csak hogy Korpona vasutja segítségével a szebb és értékesebb gyümölcsét már másfelé viszi. A vásárosmokban már nem szállítanak anyi leölt borjút, bárányt és sertést mint 10—20 év előtt, szintén kevesebb a baromfi szállítás is, és ami a fő a hus és baromfi megdrágult. Igaz, az egész országban megdrágult az élelmiszer, de piacunk főleg azért is megdrágult, mert másfelé könnyebben talál piacot a közel vidék és aránylag még jobb áron is megfizetik mint Selmecbányán. A hontmegyei és Vác vidéki lakosok most is felkeresik városunkat bur-

gonyával, nemkülönben a Léva vidékiek káposztával, mert itt biztos piacra számíthatnak.

Ha azonban meglesz a széles vasuti összeköttetés, az élelmi cikkeknak szállítása gyorsabb és olcsóbb is lesz, a Vác vidéki gazda nem lesz kénytelen 3—4 napot krumplijának idehozatalával eltölteni, szintén a borju, bárány, sertéshussal kereskedők is gyorsabban és kevesebb költséggel szállíthatják városunkba áruikat. A fővárosból szállított liszt, fűszer, zsiradék nemcsak az ut rövidege miatt lesz olcsóbb, de elmarad az átrakodás is. Azt lehet mondani, hogy a fővárosból a teher és gyors áru szállítvány díja felére csökken s ezen árcsökkenés a lakosság javára fog szolgálni.

A tömeges kőszén szállítása is olcsóbb lesz és dacára hogy Salgótarjánnal Polyságon át hosszabb az ut, de minthogy nincs átrakás, a szénszállítás olcsóbb lesz.

Azon ellenvetés, hogy a tűzifa ára emelkedni fog, mert vasuttal könnyebben és olcsón elszállíthatják, nem valószínű, mert vasuton csak legelső rendű tűzifa bírja ki innét a Budapestre való szállítást, Szentantál, Berencsalunak kevés ilyen fája van, tehát a szélesvágányu vasut dacára is Selmecbányára fogja a tűzifát szállítani.

Ezen előnyök azonban mind csekélységek! Selmecbányának sokkal nagyobb előnye vannak a szélesvágányu vasutban. Városunkban súlyosabb és nagyobb tömegű árut termelő ipar, gyár itt nem keletkezhet, itt fenn nem állhat. A várost eddig a bányászat tartotta fenn, mindaddig, míg a bányászat magán kezekben volt, a bányászat utáni jövedelem vagy veszteség a bányarésztvényeseket, kik nagy részben városi polgárok voltak illette, de mióta a bányák az állam kezére kerültek, a bányák utáni jövedelemben való részesedés ki van zárva. Azonban ezen veszteségnél sokkal súlyosabb baj is keletkezett az ezüstár hanyatlás következtében. A selmeci bányák állandó deficitel dolgoznak, a veszteség igen nagy, s attól kell félni, hogy az állam az itteni ezüstbányászatot végleg felhagyja, ezen esetben város nagy jövedelem forrástól esik el. A munkás két hetenkint, a hivatalnok, altszint havonként kapja fizetését, a munkás hivatalnok a város területén vagy közvetlen szomszédában lakik, szükségleteit itt

szerzi be, tehát a bányászat mellett nyert fizetés is városunkban 2—4 hetenkint legalább is egyszer megfordul, a többi lakoságnak abból nyeresége van. Ha ez elmarad a kereskedés, ipar felére, negyedére fog alászállani, itt kereskedő iparos már csak kevés számban tud megélni, az állami adó megkisebbedik, a lakosság a városi terheket sem tudja fizetni, bekövetkezik a városra a Krach, a házak értéke, a mostani érték felére egy harmadára esik, s vele minden helybeli érték. *Ezen okból életkérdés a szélesvágányu vasut!*

Azonban még van időnk. „Qui habet tempus, habet vitam“ tehát van még életünk is, meddig? azt nem tudjuk, de valószínű nagyon soká nem tart, azért mindent el kell követni arra, hogy a gyászos vég, a bányászat megszűnése a várost készületlen ne találja.

Most már a férfi lakosság összesége a bányászatnál nem talál alkalmazást, mint-hogy egyéb foglalkozás nincs, kénytelen kivándorolni, ezzel a város lakossága apad. A selmeci lakos rendkívül ragaszkodik szülőföldjéhez, nem szívesen dolgozik máshol, tehát arra kell törekedni, hogy itt városunkban kapjon munkát. Ez a munka más nem lehet, csak gyári foglalkozás.

A férfiak által termelt gyártmány nem igen alkalmas postaszállítványnak, annak vasut kell s minthogy városunkban olcsó vizierő nincs, mely gyár hajtásra lehet felhasználni, tehát kőszénre kell mint erőforrást alkalmazni; a kőszén, a nyers és feldolgozott gyári áru olcsó szállítása adja meg a gyári vállalkozásnak lehetőségét és a jövedelmet, tehát csak is a szélesvágányu vasut teszi lehetővé, hogy városunkban a most meglevő gyárak mellett még egyéb tömegesebb árut termelő gyárak is keletkezzenek.

Városunkban nincs számottevő mezőgazdasági vagy kertészeti termelés, állattenyésztés, a város lakossága számára sem tudjuk a szükséges élelmi cikkeket előállítani, behozatalra szorulunk, tehát a lakosság ezen a téren nem talál foglalkoztatást, legalább is számottevő mennyiségben. Városunk lakossága egyéb munkára van utalva, s pedig gyári munkára.

Eddig van a kir. dohánygyáron kívül, cipőgyár, kötőgyár és inggyár. A cipőgyár-

ban férfiak foglalkoznak, a többi gyárakban azonban nők, tehát most már oly gyárakat kell létesíteni, hol férfiak kapnak alkalmazást.

Városunkban ezen keletkezett gyárak adtak az itteni lakosságnak munkát, s így kenyeret, azonban a gyári vállalkozás nyeresége, mit a selmeci munkaeör ad, nem a selmeci polgároké, azért mert ezen gyáraknak nem a városi polgárok részvényesei. A kötv., cipőgyár jövedelme innét kívándorol, a város forgalmában nem szerepel, a város vagyonosságát nem mozdítja elő. A város, illetőleg a városi polgárság megélhetését, vagyonosságát csak azzal fogja biztosítani, ha a gyár vállalkozásban részt vesz, illetőleg azoknak részvényeit megvásárolja.

Városunkban keletkezett, vagy keletkező gyárak felvirágzása és jövedelmezősége a részvényesektől is függ, minél nagyobb számban vesz részt a lakosság, főleg az intelligencia, annál nagyobb befolyást biztosít magának a gyár vezetésére és ellenőrzésében.

Jelen értekezésemben helyszíre miatt nem fejtegetem a gyári vállalkozások üzemi és jövedelmezőségi viszonyait, hanem pár sorban visszatérek első fejtegetésemre a szélesvágányu vasutra, hogy még fontos bizonyítékokat hozzak fel mellette.

Városunkban van két középiskola, felső leányiskola, elemi iskolák és egy főiskola. A szülők szívesebben adják oly városba gyermekeiket, havá nem időt rabló a közlekedés és több irányból is megközelíthető. A mostani vasuti összeköttetés csak nagyobb kerülő uton köt össze bennünket, Nógrád-, Hont- és Borsmegegyekkel, a németi összeköttetés egy nagy vidéket hoz közelebb hozzánk.

Más tekintetben azt látjuk, hogy minden város, község csak azóta tud és tudott fejlődni, mióta szélesvágányu vasutja van és a viláfgorgalomhoz közel esik, mint említettem Budapesttel 120 km-rel leszünk közelebb és Béccsel is, továbbá a viláfgorgalmi Bécs—Budapesti fővonalattal.

Ezen előadottakból látható, nagyon fontos, sőt életkérdés városunkra a Németi-összeköttetés, azért a keddi közgyűlés ragadja meg az alkalmat, mely most kínálkozik és szavazza meg a vasut megépítésére a tőlünk kért hozzájárulást.

Tóth Imre dr.

Az inggyár részvénytársaság közgyűlése.

Az Első Selmecbányai Ing- és Fehérneműgyár Részvénytársaság mult szerdán tartotta első évi rendes közgyűlést. A nagyszámban megjelent részvényesek — elnöknök Ungár Kálmán dr.-t választották meg.

Elnök udvözlőlvén a megjelenteket és miután a közgyűlés határozat képessége megállapított az ismertetni az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését, melyeket Ágfalvy Alajos és Székely Vilmos részvényesek felszólalása után a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett.

A zárszámadásokat, mérleget a közgyűlés egyhangulag jóváhagyja és megadja ugy az igazgatóság mint a felügyelő bizottságának felmentvényt.

A tiszta nyereségnek tartalékalapra vezetését az igazgatóság jelentés alapján és miután elnök kifejté, hogy a folyton növekedő forgalom mellett az alapitőke már is elégtelen, és azzal, ha az első év tiszta nyereségét a vállalat rendelkezésre hagyjuk — megerősítik azt, növelik a részvény értékét a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A felügyelő bizottságba három évre megválasztották: Tóth Imre dr., Király Ernő, Csányi Otto, Szever János és Dobó Sándor.

Ezzel szemben az igazgatóság újabb kérvényt adott be a keresk. miniszteriumhoz, kérve a gépsegélynek 20000-ról 30000 koronára és az évi gépsegélynek a munkabérek 10 %-ról 15 %-ra való korlátlan emelését, az utóbbit nem öt, hanem tíz évre és kérte továbbá, hogy a gyárépítés határidőjét is hosszalítsa meg 1911. év december hó 31-ig valamint engedje meg, hogy a munkások számát is csak fokozatosan 3 éven belül emeljék kétszázra.

A közgyűlés megbízást ad az igazgatóságnak hogy a szubvenció égyében a további szükséges lépéseket legjobb belátása szerint megtettesse.

Elnök előterjeszté, hogy a forgalom folytonos növekedése folytán az alapitőke elégtelen s kéri a közgyűlést határozza el annak 400000 koronára való felemelését és a szükség arányában három éven belül 1250 darab készítés koronás névértékű részvényt bocsásson ki ugy, hogy már 1908-ban 150000 korona értékű 750 darabot bocsátsa na ki és az államségély megadása után további 100000 koronát.

Hangsúlyozza, hogy a felemelt tőke egyedül az üzlet fejlesztésére fordítatnék míg a gyár az engedélyezendő államségélyből épülne. Ha az államségély oly nagy kötelezettségeket róna a társaságra, hogy azt nem fogadhatná el — akkor is szükség lenne a nagyobb tőkére, miután a forgalom oly gyorsan és nagy mérvben emelkedik, hogy a részvénytőke már is elégtelen.

Bartha Béla dr., Singer Lajos, Tóth Imre dr., Joerges Ágost részvényesek felszólalása után a közgyűlés elhatározza, hogy részvénytőkékét egyelőre 750 darab 200 korona névértékű újabb részvény kibocsátásával 150000 koronáról — 250000 koronára emeli fel és ennek kivételével megbizza az igazgatóságot.

Tuka Antal részvényes írásban benyújtott indítványát, hogy a régi részvényesek az új részvényesekkel szemben a kibocsátási árfolyam megállapításánál 12 korona kedvezményben részesítenek — a közgyűlés hosszabb vita után elvetette és a kibocsátási árfolyam megállapítását az igazgatóságra bizta.

A tárgysorozat kimerítettéven, elnök köszönetet mond az érdeklődés és bizalomért és az ülést berekeszti.

Ezen tudósításhoz a magunk részéről is fűzünk néhány szót.

Az utóbbi évek eseményei, megteremtették fellendítették hazánk zsenge iparát. Rátereltek a tőke figyelmét és a jobb gyümölcsötetés reménye ma már ipari vállalatok alapítására ösztönzi. Sok és nagy gyári vállalatok emelkedtek és emelkednek még folyton és ma már szívesebben helyezik el a tőkét ipari részvényekben, mint pénzintézeti alapításokban miután az új végrehajtási törvény szűkebb mederbe szorítja különösen a vidéki pénzintézetek üzlektörét.

A féléhenneműgyár igazgatóságának előterjesztését, hogy az első év tiszta nyeresége tartalékalapra vezetessék, egyhangulag fogadta el a közgyűlés és ezzel magévá tette azon általános álláspontot, hogy ipari vállalatnak, ha még oly szépen indul is, az első évek eredményét alapja megerősítésére kell fordítania!

A gyár vezetőségének ezen ajánlata a leg-

szélesebb körben bizalmat kell, hogy keltsen miután a részvényesek majdnem $\frac{1}{2}$ -ada épen az igazgatósági tagok kezében van és ezen indítványnyal a vállalat érdekében vagyonuk egy jó részének azonnali jövedelmeztesítéséről mondták le. Tették azt, azon biztos tudatban, hogy ezen elhatározásukkal az iparvállalatot megerősítik.

A közgyűlés határozatát, hogy alapitőkét az üzem fejlesztése, emelése végett felemlí — már munkásnépünk érdekében is örömmel kell üdvözlőlnök — és reméljük, hogy ezen igazán életképesnek bizonyult vállalat újabb kibocsátandó részvényei is elhelyezhetők lesznek itt helyben és a szük környéken, nehogy idegen pénzerők bevonásával az előrelátható haszon elkerüljön innen.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsiót az elsatnyulástól megmentés és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggodó szülők ezrei nézték elra-gadtatva gyermeük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mődszer vétegyék a — halászi — kérik figyelembe venni

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogaeja és könnyen emésztí meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Báró Majthényi László meghalt. Nemrég adtuk hírt arról, hogy Báró Majthényi László Hontvármegye és városunknak két évtizeden át volt főispánja, súlyos beteg. A mult héten szerdán a hosszas betegségtől megváltotta az aggfőurat a halál. A városi tanács a halál hírére ülést tartott, melyen részvételt fejezte ki s elhatározta, hogy a ravatalra koszorút helyez a város közönségének nevében.

— Halálozások. Laptársunkat, a „Zólyomvármegyei Hírlap”-ot sulyos csapás érte. Meghalt megalapítója, szerkesztője Nádasy Ferenc, ifjan 29 éves korában. Részvételt értesítünk derék újságíró társunk korai haláláról. Zólyom vármegye és Zólyom város magyarsága sokat veszített vele. aki bátor ellessége volt az egyre jobban erősödő magyar ellenes szellemnek. Temetése a derék embernek igen nagy részvételt méltat és hó 4-én volt Zólyomban. — Dobrovits Mihály soproni takarékpénztári igazgató, Dobrovits Mihály városi mérnöknek édes atya és hó 8-án Sopronban hirtelen elhalt.

— Vízbefut. Bránszky Mária tizenhét éves cselédleány és hó hetedikén reggel vizért ment Thürnenstein János házához, ahol a pincében levő kutban, dacára a nagy szárazságnak bőven van víz. Mivel sokáig nem jött a vízzel utána-néztek, de nem találták a pincében. A kutat kezdték vizsgálni s ott a vizen ugyan találtak a vizes edényt, amelyet magával hozott. Valószínű levén, hogy a kutba esett a szegény lány, a rendőrséghez fordultak, ahonnan Abonyi Ferencnek a helyszínére két tűzoltóval, akik csakkamar kihúzták a leányt a kutból már halottan. A mentési kísérletek eredménytelenek voltak. A megejt vizsgálat szerint Bránszky Mária amint a víz fölé hajolt, hogy edényét megmerítse, elvesztette az egyensúlyt s beesett a meglehetősen mély kutba.

— Tüzek. A mult hét szerdáján egyszerre két helyen is tűz tört a város területén. A kincstári kohó mellett a szárazfű gyulladt meg s hihe-

tetlen gyorsasággal mintegy hat hold területen terjedt el a tűz. Ugyanakkor a Hodrusra vezetett út mellett gyulladt meg eddig még ismeretlen okból az erdő s mintegy félföld területen égett le. Az önkéntes tűzoltók oltották el mindkét helyen a tüzet.

— **Október 6.** Az aradi gyásznapi szomorú évfordulóját mint minden évben ez idén is megváltuk csendben, szomorúan, amint illik e szomorú naphoz. A házakon gyászlobogók lengtek, s a plébánia templomában csendes isteni tisztelet volt. Az iskolákban is volt gyásznép s különösen szép volt a róm. kath. főgimnázium ünnepe, amelyen az ünnepi beszédet *Haszlinger József* tanár tartotta. Szavaltak *Staud Nándor* és *Zsilinszky Győző*. Felolvastát *Horváth József VIII.* osztálytanuló s záró beszédet mondott *Markovitch Rezső* az önképző kör elnöke.

— **Művészhangverseny.** A József Kir. Herceg Szanatorium javára 1908. évi október 17-én a városi vígadó tánctermében rendezendő művészhangverseny iránt ritkán tapasztalt érdeklődés mutatkozik. Még a meghívók szél sem lettek küldve már is számos előjegyzés történt, ezért figyelemfelkeltő városunk közönységét, hogy igyekeztek mentől előbb megfelelő helyet előjegyezni *Joerges A.* özv. és fia könyvkereskedésében. A nagy érdeklődés igen öröndetes, mert egyrészt közönységünk humanus gondolkodásáról tanusodik másrészt meg azért is, mert a közönység kiváló művészekről tesz bizonyosságot, amikor ez igazi művészi hangversenyen részt vesz. Ez különben természetesen, hiszen bizottságunknak e művészhangverseny megtartására sikertült *Kresz Géza* hazánkfiát, világhírű hegédművésztünknek megnyerni, kit a *The Daily Telegraph*, *Dover Times*, *Berliner Tageblatt*, *Fremdenblatt*, *Vossische Zeitung*, *Achener Tageblatt*, *Pesti Hírlap*, az *Ujság*, *Pester Lloyd* és a többi angol, német és magyar világ lapok a mai hegédművészek legelsőbbjei közé sorozták, és aki e művészhangversenyen a zeneirodalom legszebb termékeit fogja előadni. E hangversenyen *Dienzl Oszkár* zongora művész is közre fog működni. A hangverseny műsora következő tételekből fog állani: 1. Prolog. Elmondja: *Prónay Lajos* főgimnáziumi tanár. 2. Grieg. *Sonate v. Goldmark Suite*. Hegédűn előadja: *Kresz Géza*. 3. a) *Dvorák. Largo*. (Humoreszk). b) *Grieg. Kobold*. Zongorán előadja: *Dienzl Oszkár*. 4. Bach. *Sonate* szóló hegédűre. Előadja: *Kresz Géza*. 5. *Beethoven. Romnce*. Előadja: *Kresz Géza*. 6. *Claude Debussy. Danse*. Zongorán előadja: *Dienzl Oszkár*. 7. *Sarasate. Cigánydalok*. Hegédűn előadja: *Kresz Géza*. A belépő jegyek *Joerges A.* özv. és fia könyvkereskedésében előjegyezhetők és megválthatók, a maradvány pedig este a pénztárnál adatik el. Földszinti I. rendű zárszék és erkély 5 korona. II. rendű zárszék 3 korona. Földszinti állóhelyek 1—1 korona. Felfűfizetések közzönneftel fogadtatnak és hirlapilag nyugtázattai fognak. A hangverseny kezdődik este pont nyolc órakor. A már megkezdett hangverseny megzavarásának kiküldésére érdekében a bizottság kéri a résztvevő közönységet, szíveskedjék helyeiket kellő időben elfoglalni.

— **A főiskola új rektora.** Mint annak idején megírtuk, a főiskola tanácsa *Vadas Jenő* fiérdőtanácsos főiskolai tanárt egyhangulag választotta meg rektorrá. *Vadas Jenő* hivatkozva nagy elfogultságára, melyet az Erdészeti Kísérleti Állomás vezetése csak tetéz, a megisztelő állást nem fogadta el. A vakáció folyamán, mint értesültünk, *Vadas Jenő* végleges elhatározását a szakminiszter bizalmas táviratban puhatolta, míg végre e hó elsején öt a rektori állásban saját akarata elemére megerősítette. *Vadas Jenő* személyében megint oly rektorot nyert a főiskola, aki az ifjuság ügyeit tényleg a szívén hordja s akinek legfőbb ambíciója az, hogy a hallgatóságának ne csupán rideg paragrafusokon mozgó eljárója, hanem tényleges

barátja is legyen. Az ifjuság körében igen nagy örömet szült a miniszteri megerősítés nemcsak *Vadas Jenő* nagy, általános népszerűsége miatt, hanem azért is, mert töle várja a már eddig terve veti düvös reformok keresztülvételét.

— **Uj tanársegéd.** A m. kir. pénzügyminiszter *Krepelka Ferenc* fémkohómérnököt a bányászati és erdészeti főiskolához tanársegédé nevezte ki.

— **Áthelyezések.** A m. kir. pénzügyminiszter *Mracek Lipót* bányamérnököt Selmechányról Hegybányára. — *Fischer Lajos* mérnököt Hegybányáról Selmechányra. — *Tuka László* segédmérnököt Selmechányról Zalainárra helyezte át.

— **Beiratások a főiskolán.** A bányászati és erdészeti főiskolán a múlt héten voltak a beiratások. Beiratkozott eddig háromszázharminnégy rendes hallgató. A múlt tanévben a hallgatók száma háromszázötvenöt volt.

— **Uj indexek a főiskolán.** A főiskolára most beiratkozó első éves hallgatók nem régi alaku leckeönyveket kaptak, hanem arcképpel ellátottat, mely minden esetre jobban megfelel a főiskolai nivónak. Az arcképek leckeönyve egyuttal a beiratkozásnál eddig szórvaányosan előfordult visszaéléseket is meg fogja szüntetni.

— **Hontvármegye Selmechányáról.** Hontvármegye törvényhatósága, mint múlt számunkban tudattuk, 120,000 koronát szavazott meg a német—selmechányai vasuti vonalra. A közgyűlésben amelyen a hozzájárulást megszavazták, igen szépen nyilvánították meg Hontvármegye vezérferfiái közül *Ivánka László*, *Czobor László*, *Laszik Pál* és *Kádár Kálmán* városunk érdekei mellett. Felzsoláisaikban hangsúlyozták, hogy Selmechány város a Hontvármegyét s szegény volt eddig is, hogy a megyének Selmechán nem volt összeköttetése, holott Selmechán piac a legjobb elárúsióhelye a megyei termelőknek. Kötelessége a vármegyének — mondta *Laszik Pál*, emelni Selmechán és erősíteni már azért is mert bástyája a magyarságnak. Örömmel értesülünk a testvér törvényhatóságban a városunk iránt megnyilatkozott testvéri jóakaratról s már azért is várva-várjuk a vasut kiépülését, hogy közelebb lehesünk a derék honti területekhez, akikkel eddigelé épen a nehéz közlekedési viszonyok miatt vajmi ritkán lehetünk együtt.

— **A bolgár fejedelem Szentantalan.** E hó ötödikén történt az a történelmi nevezetességű tény, hogy *Ferdinánd*, Bulgáriának tagadhatalanul nagy fejedelme Tirnovóban, a bolgár ősi koronázó városában függetlenné nyilvánította országát s fölvette a bolgárok cárja nevet. Erdékeken jellemzi *Ferdinánd* király gondolkozását és magyar őseinek nagy tiszteletben tartását az, hogy mielőtt a nagy fontosságú ténny végrehajtotta volna, megjelent a szentantali ősi Koháry kastélyban ahol az összes Koháryak olaj festésű arcképei vannak, hogy mintegy bátorságot, ihletet merítsen a dicső ősöknek látásából. Tűsi tetteiknek emlékeztetbe idézésétől nagy tervének keresztül viteléhez. Bulgária függetlenségének proklamálása és hó ötödikén, hétfőn történt a fejedelem pedig harmadikán, szombaton délelben Szentantalanba érkezett hatalmas zárt automobiljával. Jövevénye teljesen váratlan volt, nem tudott arról senki. A fogadására sielő *Hoznik Gyula* uradalmi erdőmesternek elmondta azt a fejedelem, hogy csak pár órára jött az ő kedves szentantali kastélyába mert nagy ut és fontos teendők előtt áll s ezek előtt látni akarja nagy magyar őseit, a vitéz Koháryakat. A kastély egész nyáron készen állott a fejedelem vendégek fogadására, hamarosan kitinyították a termeket s a fejedelem másfél óra hosszat időzött Gsei között. Ez alatt elkészült az ébér, amit magánosan elfogyaszt s délután két órakor Selmechányban és Hodrusbányán keresztül elutazott hosszú nagy útjára, Bulgáriába, ahova vasárnap az éjjeli órákban érkezett meg. A feje-

delom nem mindennapi kitarásáról tesz tanúságot az, hogy a farszót nagy ut után rögtön minisztertanácsot tartott, amelyen tudvalehetőleg elhatározták Bulgária függetlenségét.

— **A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara szeptember hó 30-án tartotta a szokásos nyári szünet után első rendes közgyűlését. *Flittner Károly* elnök jelentést tett a nyári szünet alatt bizottságilag és elnökiileg elintéztet fontosabb ügyekről. Ezek között kiemelőndő, hogy júniusi közgyűlés óta tizenkét iparvállalat részesült államségélyben vagy munkaségélyekben, s megfelelő véleménynyel tizenöle újabb kérvény terjesztetett fel a miniszterhez. A gyöngyövények gyűjtésének és értékesítésének ügyében, ugyiszintén Zólyom megye csipkeverésének fejlesztése érdekében tárgyalások folytatattak. A rendes ipari állami jutalmakon kívül *Koncsos István* és *Ostyepeka Antal* munkások állami jutalommal s elismerő oklevéllel tüntetették ki. A zólyomlőpesei kések termelő szövetezete a szövetezeti műhelyt felépítette, a berendezkedés most van folyamatban, úgy hogy az őzem november havában megkezdődhetik. Öröndetes tudomást vettett a kereskedelmi miniszter leirata, hogy az uzoratorvényjavaslatra a kamara által tett észrevételeket az igazságügyminiszternek figyelmébe ajánlotta, ugyiszintén, hogy a gazdasági érdektű törvényjavaslato a kamarákkal idején közöltetni fognak. Az ipartörvénytervezet heti 2—2 értekezleten a helyi érdekeltségek letárgyalattak. A napirendre tűzött tárgyak közül felmentendők: A gabonaszakok kiköcsönzésével foglalkozó üzleteknek iparfelügyelői ellenőrzés alá való helyezéséről s a nagy telepeknek megfelelő egészségügyi berendezéssel való ellátását tartja szükségesnek a közgyűlés. Tárgyalattat az új vasúti üzletszabályzat tervezete s az érdekeltség által tett észrevételek alapján kidolgozott bizottsági előterjesztéshez a közgyűlés hozzájárult. A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvénytervezeten a kamara a következő lényegesebb módosításokat óhajtja: Beohandó a teljes vasárnapi munkaszünet, a megszakítást nem tűző üzemekben alkalmazottaknak kártalanítás a munkaadó s munkák között szabad egyezkedés tárgyát képezze, a pálinkamérések, ugyiszintén a pálinkaméréssel kapcsolatos bor- és sörmérések vasárnap egész nap zárva tartandók; a nyilvántartó jegyzékek elintézők; végül annak közönségeiben, hol a heti vagy országos vásár hétfő napra esik, az élelmezési iparok nézve kivétel állapítandó meg. A koronadrétek számításnak kötelező behozatalt s a forintszámítás ellátással helyesli a közgyűlés s ennek elrendelése után felterjesztést tesz. A karácsony előtti vasárnapon a munkaszünetnek állandó felfüggesztése iránt felterjesztést intéz a miniszterhez. A soproai társakamarának a «Vinea» borértékesítő részv. társ. ségelyezés tárgyában hozott határozata értelmében a ségely megadását ellenzi a közgyűlés. Tudomásul vettett a miskolci kamarának a kamarai létesítési tárgyban közölt felterjesztését. Szótöbbséggel ellenezetett Balassagyarmat részére a köveztvárszabályzat új megadására, ellenben Losonc város husziszabályati díjainak felmérésére vonatkozó mezőgazdasági bizottsági határozatot a közgyűlés az érdekeltség hozzájárulása folytán nem ellenzi. Több ségely iránti kérvény elintézése után a közgyűlés véget ért.

— **Színészet.** *Szabadhegyi* Aladár színigazgatónak jövényű társulata e hó huszadikán kezdte meg egy hónapra terjedő előadásait a városi vígadóban. Az előleges színi jelentés szerint a társulat harmine tagból áll és a legújabb darabokat fogják előadni. A hérlétegyűjtést már a napokban megkezdí *Pintér Dezső* titkár. A hérlétekrak a

H I R D E T É S E K.

Kiadó lakás Deák Ferenc-utca 9. sz. alatt egy kétszobás utcai lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó!

A SELMECBANYAI IPAROSOK HITELSZÖVEKTEZE (felzárolás alatt)

Az Erzsébet-utcai Gulrich házban levő **sirkóráktárát**

f. hó 15-én d. u. 3 órákor önkéntes árverés útján adja el. Mihez vevők tisztelettel meghívottnak.

592. sz. 1908. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közölni teszi, hogy a bpesti VII. ker. kir. járásbíró-ságnak 1905. évi Sp. III. 715/3. sz. végzése folytán Vázsonyi Jenő dr. bpesti ügyvéd által képviselt Vázsonyi Gyula és Ede bpesti cég felperes részére 300 K tőkekövetelés s jár. erejéig ellendelt ki-elgítési végrehajtás folytán le- és felülfogalt és 670 K-ra becsült ingóságokra a selmecebányai kir. jbiróság 1905. V. 282/2. számú végzésével az ár-ve-erés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felül-foglatatok követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Selmecebányán (alsó városrész) leendő megtartá-sára határidőül 1908. évi október hó 15-ik napján délelőtt 9 órára kitűztek, amikor a bíróság lefoglalt lovak, hintók, szobabutor s egyéb ingóságok a leg többet igények készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívottnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korában eszköz-özletett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyv-ből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az ár-ve-erés megkezdése előtt kiküldöttől írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő nap-tól számítatik.

Kelt Selmecebányán 1908. évi október hó 5-ik napján.

Budák György,
kir. jbir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

A „Magyar Kir. Bányászati és Erdészeti Főiskola Kör” folyó hó 19-én délután 5 órákor árverést tart, melyen eladatnak régi ablakok és ajtók.

Selmecebánya, 1908. okt. 9-én.

Pető János, Zemanek György,
köri elnök, köri főtitkár.

4 darab Selmecezi Takarékpénztári részvény

egyezer koronájával (darabonként is)

ELADÓ.

Ugyiszintén nagyobb mennyiségű és kitűnő minőségű zsendely is kapható házamban
Lövész-utca 14. szám.

Seldel Ágoston.

Borivó Kinek hordója van, közönséghez! forduljon hozzám!

Gyöngyösi és bazini nagyuradalmak megbízásából nagyon olcsón szállított 1908. évi borokat:

Rizlinget, Kadarkát, Ezerjót.

Tisztelettel Szegedi Béla a g y n ö k.

Nádparipa-
Liliomtejszappan.
A bőr legenyhébb szappana.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, gőrcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad, hatvány győgszerzet által Majna Frankfurt.

Erdős Ede

cipőgyára kézi erőre

Selmecebányán
Erzsébet-utca.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint gyári cipőraktárobban kézi gyártmányú férfi-, női- és gyermekcipők a legfinomabb kivitelben gyári árban elérhetővé lesznek.

Azonkívül felhívom a n. é. közönség n. becsült figyelmét: lakk, schewraux, boscaif és duplatalpu vízmentes valódi bagariabőr eszímákra, vadász és hegyászó cipőkre.

Cipőim csak is elsőrendű anyagból készülnek miert is azok ióságért teljes garanciát vállalok.

!! Mérték után rendelt cipők 24 órán belül — !!
csizmák 48 órán belül elkészíttetnek.

Célem a helyi piacról a külföldi árut kiszorítani, miert is kérem e tekintetben a n. é. közönség szíves pártfogását.

Kütnő tisztelettel

Erdős Ede.

Császárfürdő

Budapestben. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmatlan tulajdona. Elsőrangú kénas hővizi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, ká- és márványfürdők; hőség-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és be-eglézési köra. 200 kényelmes lakozoba. Szólit kezelés, jutu-nyos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatóság.

70 év óta a SIRUP-PAGLIANO mint a leg-jobb és legbiztosabb hashajtószor sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano-florenzi tanár által feltalált és 1838 óta előállított vertisztítószor csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a tör-vényesen véletl két vignetával és Girol mo Pagliano-tanár névátalásával van ellátva. Ezen különlegeserek orvosi rendelőre az ország minden jobb gyógyszerártaiban kaphatók Orvosi rend-és szerint használva megszűntetik a székrekedés: és a nak következményeit, mint vértörődés a fejbe stb., előmozdítják az anyagcserét és vertisztítá-ntaknak borküti-ek, köszvény, csu (rheuma)-nal stb. El-ismert sze étvágyt lassít és az elő foglalkozás egyéb következményeit ellen. A „Girolamo Pagliano” készítmények folyékony szirupalakba és por alakban kaphatók. Meg-rendelések intéződők: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A 57) Via Pandolfini. E isméro leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezerképviselet: Dr. F. Herzog, Wien, IX., (A 57) Lóblhégasse 4. Gyógyszerárak foraktárként legelőnyöse b feltételek mellet kerestetnek.

Ingóságok árverése.

Közönséghez teszem, hogy a néh. Szopkó János hagyatékában maradt ingóságok, u. m. szobabutorok, ruhaneműek stb. e hó 14-én d. u. 2 órákor a 108/III. sz. házban el fogunk árvereztetni.

Selmecebánya, 1908. október hó 9.

Vörös Ferenc,
tb. főjegyző.

Alulírott tisztelettel tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy a bekövetkező halottak napjára

koszorúkat,

továbbá bármikor alkalmi virágcsokrokat, meny-asszonyi csokrokat és egyéb asztaldíszítéseket kész-séggel készít, csupán a téli időnyben 5—6 nappal előtt kéri a megrendeléseket, a jövő tavasszal hájtatott és egyéb cseresep virágokat, virágpálán-akat, nemesített rózsákat fog árusítani. A meg-rendeléseket kéri Akadémia-utca 200. sz. a kapu felett leadni.

Farkas György,
kertész.

Mielőtt személy-, jelzőlog- vagy építési kölesön iránt intézkednek,
kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST, IX. Lonyai-utca 7.
Interurbán telefon: 40—31.

Globin
czipőtisztítószor
legszebb
Kerjen határozottan Globin-t.
Fritz Schütz jun. A. G. Gyárától.
Sok értéketlen után-zatot kinalnak.
Vigyázz!
Vigyázz!
fényt adja,
a bőrt puhán és egészen tartja.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban minden, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csak

Schiebt szarvasszappannal

tisztítottnak. E szappan átvilásítottnak és folyékony beható és lelkiismeretes tanulmányosodának eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgáltatást vagy különös gondossá- g szükségeltetik.

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

a Hungária-Szálloda bérletét átvettem.

Midőn kitünő konyhám s tisztán kezelt boraim alapján reményem, hogy szerencsés leszek a n. é. közönség bizalmát megnyerni, kérem, szíveskedjék becses pártfogásával megfizetni.

kiváló tisztelettel

Braun Márton.

Értesítés!

A terrason lévő Rott Lajos-féle ékszerüzlet feloszlik s még csak pár napig lesz nyitva, az ott lévő áruk még saját áron alul is eladatnak.

Ügyszintén a berendezés is!

Olcsó alma

nagyban és klesnyben 1 kg. téli alma 12 f-től 30 f-ig kapható
Schmidt Ferencné!
(Akadémia-utca 196.)

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legújnyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, Járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rostálók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kaplók, szeszkavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, darálóok, őrlőmalinok, egytemes aszál-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Ünnepélyes megnyitás vasárnap, e hó 11-én este

Balogh László zenekarának közreműködése mellett.

Postában! **LEOPOLD GYULA** hirdetés! (Közzéadás) Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 szöveg! Működéses központosít!

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legérősebb sősborszesz az

ERŐ SŐSBORSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 80 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vegyszerrel és kémiai laboratorium **GYŐR, BAROSS-UT.**

Csemege-kenyervek

BARTA-féle erdei gümölcsbefőttök, isek, sörpök, gomba-, bus- és fűszelékkenyervek, nemis beavatottak, - legújnyosabb csomagolásúak - előkelőbb fűszeresek követésével is a

BÉLHURUT

(harmadik) promógoscs legújnyó grógerszere a BARTA-féle fekete áfonya-sztyégykor, kapható gyógyszerüzletben, 5 üveges 5-k-át barmórtu állított

Feikai Kenyervegár, Barta József

Felka (Sopocsegy). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRZEGÉNYSÉG, ÉTVAGTALANSÁG, IDEGESSÉG

erőgyaltasra a legújnyosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért

Legújnyosabb módosított sztyégykor és darálás ellen.

Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredmény.

Vasérkek-piaciok Magyarországon részben:

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-s. 36. - Telefon 21-61

PLATSCHÉK VILMOS

elismert legolcsóbb, legújnyosabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károlyi-körút).

DIGESTOL GLÜCK

legújnyosabb emésztőpor

Doboz 2 kor.

Postai szállítást a **"DEER GALAMB" Gyógyszerárúháza** Budapest, Hunyady-körút 93 kapható minden gyógyszerárúháza és gyógyszerüzletben.

Meglepió haladás!

FICHTENIN

a legújnyosabb, szabadalmilag védett asz, mely mindenféle fegyér a lakásban ép up, mint mindenemű berényés, vére és leveletit és egyéb kert- és rostenónyban kártevőny állatnakat és azot petéit asonnal megöli.

Legújnyosabb módosított sztyégykor és darálás ellen.

Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredmény.

Vasérkek-piaciok Magyarországon részben:

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-s. 36. - Telefon 21-61

BOGDÁNY

szerencsése paratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

továreszi sorsjegybörde r.-l-nal

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

5 nap alatt kúrálása hat. - Tegyete K. 1-90 - Dr. KOVÁCS gyógytára Budapest, Gyár-utca 17. - „Toilette-áttek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

csak 5 perca alatt minden fejfájást megapoztat.

1 doboz 1 kor. 80 fillér. - Minden gyógyszerárúháza és drogeriában kapható.

Fővárosi **BERETVÁS TAMAS** gyógyszerüzlet - KISPEST, Rákóczi-utca 2

Ingenyen postai szállítást 3 doboz rendelésnél!

PARIS SZÁLLODA

Szállodás Simon Pál

Gudapest, VI., Váci-körút 26. sz. 12 szoba 2-30 K-ig feljebb, káncolatok-pál és vilányvilágiasál egytt. Fűzők, késmas lavájna, szterom. Vilamos manó megállóhely az Össze pályaudvarból és másoktól.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 29. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemogatna rendelő-Intézet

1811. évi betegjegyzék szerint 2000-ig számára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szérmekről vésőnyvák és az egész világon elismert.

És az legújnyosabb mohtár ezen védő részv.ébr.